

# Сучасні підходи в обслуговуванні користувачів з особливими потребами

Херсонська обласна універсальна наукова  
бібліотека ім. О.Гончара  
Херсон 2009

# Минуле та майбутнє

---

- Спеціальні установи:

(інтернати

спеціальні бібліотеки

спец.навчальні

заклади,..)

**відокремлення**

**сегрегація**

- залучення

- інтегративні заклади

- інклюзія

- пристосування

суспільства до потреб  
людей з обмеженнями

*(туризм без бар'єрів*

*музей без бар'єрів*

*інформаційний центр без  
бар'єрів)*

# Залучення

---

- **Залучення** – “розмаїтість є основою нашого суспільства і культури і тому повинна бути в пошані. Залучення людей з вадами в громаду зміцнює як суспільство в цілому, так і окремих членів. Разом із розширенням нашого розуміння та сприйняття відмінностей між людьми через спільну діяльність ми наснажуємо нові покоління на створення кращих умов для життя усіх нас разом”.

# 4 інклюзивні принципи діяльності:

---

- забезпечення права на (дозвілля, освіту, працю, інформацію...) всім особам
- підвищення якості життя (вдосконалення через доступ до.....)
- підтримка, сприяння та пристосування
- усунення бар'єрів

# Чому?

---

- наслідки другої світової війни (для Європи)
- досвід реабілітації ветеранів локальних війн (В'єтнам, США)
- розвиток демократії (демократія – це не влада більшості, а урахування інтересів як невеликих за кількістю груп, так і кожного окремого члена громади)
- бажання людей з обмеженнями бути повноправними членами суспільства (освіта, працевлаштування, тощо)
- усвідомлення, що можна багато чому навчитись у людини з обмеженнями; обмеження як стимул до розвитку

# Чому? розвиток науки та техніки



# Чому? розвиток науки та техніки





# Чому? розвиток науки та техніки

---





# Чому? Підвищення рівня життя та його тривалості

- *«Эта престарелая миссис должна лежать в реанимации и бороться за жизнь, а она в совершенном одиночестве заехала в кафе в маленьком английском городке и покупает булочки с повидлом.*
- *Она притащилась на машинке, похожей на мотоцикл, сзади пристегнут огромный чемодан с оборудованием, поддерживающим жизнедеятельность ее хилого организма, в ноздрях - трубки, через которые поступает кислород. Синие ноги, серое лицо. Короче, кошмар на улице Вязов.*
- **Мой сын спросил: "Мама, а почему в Англии так много инвалидов?"** (стаття в газеті)

# Чому? Підвищення рівня життя та його тривалості



# Законодавство (останні документи)

---

**вересень 2008 – підписання Україною Конвенції ООН про права інвалідів**

**УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ № 113/2009**

**Про першочергові заходи щодо поліпшення становища осіб з вадами зору**

**П О С Т А Н О В А Кабінету Міністрів від 29 липня 2009 р. N 784**

**Про затвердження плану заходів**

**щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009-2015 роки "Безбар'єрна Україна»**

**16 грудня 2009 р. – ратифікація Україною Конвенції ООН про права інвалідів**

# Конвенція ООН про права інвалідів

---

Конвенція про права інвалідів містить концептуальні зміни по відношенню до інвалідів, оскільки закріплює соціальний підхід до інвалідності, і кожна її стаття спрямована на захист від дискримінації і на включення інвалідів у суспільство.

**Розглядаючи інвалідність не як питання медицини, добродійності або залежності, Конвенція вимагає, щоб люди в усьому світі розуміли її як питання прав людини.**

# Цитати

---

- в Германии отдельной крупной областью туристической индустрии стала организация отдыха для физически-ограниченных людей
- две американские библиотеки из Нью-Джерси (Scotch Plains и Fanwood Memorial) организовали специальный видеотренинг по подготовке своих сотрудников для работы с аутистами и членами их семей. В ходе этого тренинга библиотекари изучают как особенности поведения людей, страдающих от этого недуга, так и особые техники взаимодействия с ними
- Міністр освіти і науки України виступає за інтеграцію дітей з особливостями психофізичного розвитку у звичайні школи та збільшення кількості інклюзивних навчальних закладів. Про це Іван Вакарчук сказав на підсумковій колегії МОН "Про підсумки розвитку загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти у 2008/2009 навчальному році та завдання на 2009/2010 навчальний рік".

# Рекомендації IFLA

---

Витяг з Витяг із публікації ІФЛА «Доступ до бібліотек осіб із обмеженнями» (Гаага, 2005)

<http://www.uba.org.ua/htdocs/modules/news/article.php?storyid=83>

Із повним текстом цієї публікації англійською мовою Ви можете ознайомитися в Інтернеті:

Access to Libraries for Persons with Disabilities – Checklist/ Irvall B., Nielsen G.S. -IFLA Professional Reports. - 2005. - Nr.89. -

<http://www.ifla.org/VII/s9/nd1/iflapr-89e.pdf>



# Корисні інтернет-ресурси [www.netbaryerov.org.ua](http://www.netbaryerov.org.ua)

**Це стосується кожного**

## БЕЗБАР'ЄРНА УКРАЇНА

- Новини
- Привітання
- **Комітети доступності**
  - Обласні комітети
- Критерії доступності
  - Будівельні норми
  - Методика доступності
- Моніторинг доступності
  - Моніторинг - 2007
  - Моніторинг - 2008
- Бібліотека
- Термінологічний словник
- Законодавство

### БЕЗБАР'ЄРНА УКРАЇНА

#### Каунасские инвалиды заменяют полицейских у видеокамер

07.09.09 11:44

С 1 сентября лица с недугами будут помогать каунасским полицейским в работе с камерами наблюдения. Каунасская мэрия сообщила, что подписала договор о предоставлении услуг компаниями Lyderio akademija и Eurotela.

[▶ ЧИТАТЬ ПОЛНОСТЬЮ](#)

#### В Мариуполе слепым раздадут мобильные телефоны и помогут бороться с хамством

07.09.09 11:36

В Мариуполе инвалидам 1 и 2 групп по зрению бесплатно раздадут мобильные телефоны. Решение городские власти приняли после обращения к ним представителей мариупольского комитета инвалидов. Выполнять это решение будут в рамках местной гуманитарной программы, которая финансируется из бюджета города.

**ПРОЕКТ "БЕЗБАР'ЄРНА УКРАЇНА" РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ АСАМБЛЕЄЮ ІНВАЛІДІВ УКРАЇНИ.**

[дiзнатися бiльше](#)

За **детальною** інформацією по проекту звертайтеся до **Секретаріату НАІУ**  
телефон: 8(044)279-61-82  
e-mail: [office@naiu.org.ua](mailto:office@naiu.org.ua)  
01034, м. Київ, вул. [...]

пошук

пуск 3 Firefox 4 Провідник UK 17

# Корисні інтернет-ресурси

## www.naiu.org.ua

Всеукраїнське громадське соціально-політичне об'єднання

### Національна Асамблея інвалідів України

Головна 06.09.200

#### НАІУ

- Головна
- Привітання
- Про НАІУ
- Діяльність НАІУ
- Члени НАІУ
- Видання
- Фотогалерея
- Партнери НАІУ
- Секретаріат НАІУ
- Представники НАІУ у регіонах
- Гостьова книга

#### Працевлаштування

## Вітаємо Вас на офіційному веб-сайті Всеукраїнського громадського соціально-політичного об'єднання "Національна Асамблея інвалідів України"

*Символічно, що його відкриття відбулося саме у 2003 році, який було проголошено в Європі та Україні Роком людей з обмеженими фізичними можливостями.*

*Переконані, що кожен відвідувач знайде корисну і цікаву для себе інформацію. Адже ми намагалися найповніше розкрити питання законодавства, проблеми соціальної, трудової та професійної реабілітації інвалідів.*

*Сподіваємось, що завдяки нашому сайту люди з усіх куточків України зможуть налагодити діалог, знайти нові знайомства, поділитися власним досвідом. Хотілося б, щоб цей веб-сайт став повноцінним місцем спілкування, справжнім інформаційним домом для людей, які мають інвалідність.*

**Валерій Сушкевич**  
З повагою  
Народний депутат України,  
Голова Національної Асамблеї інвалідів України

#### Новини

- Новини Асамблеї
- Офіційно
- Життя як воно є
- Спорт
- Конкурси
- Паралімпіада - 2008
- Дефлімпіада - 2009

#### Різне

- Жовті сторінки
- Інтернет-сайти
- Гаряча лінія
- Державна допомога дітям-інвалідам
- Каталог пілг в Україні

#### Архів новин


- Заходи 2008 року
- Заходи 2007 року
- Дефлімпіада-2007
- Вибори 2006



# Корисні інтернет-ресурси

## www.barierovnet.org

В партнерстве с Google™

 **БАРЬЕРОВ НЕТ**  
Карта Сайт Помощь ВЕТА

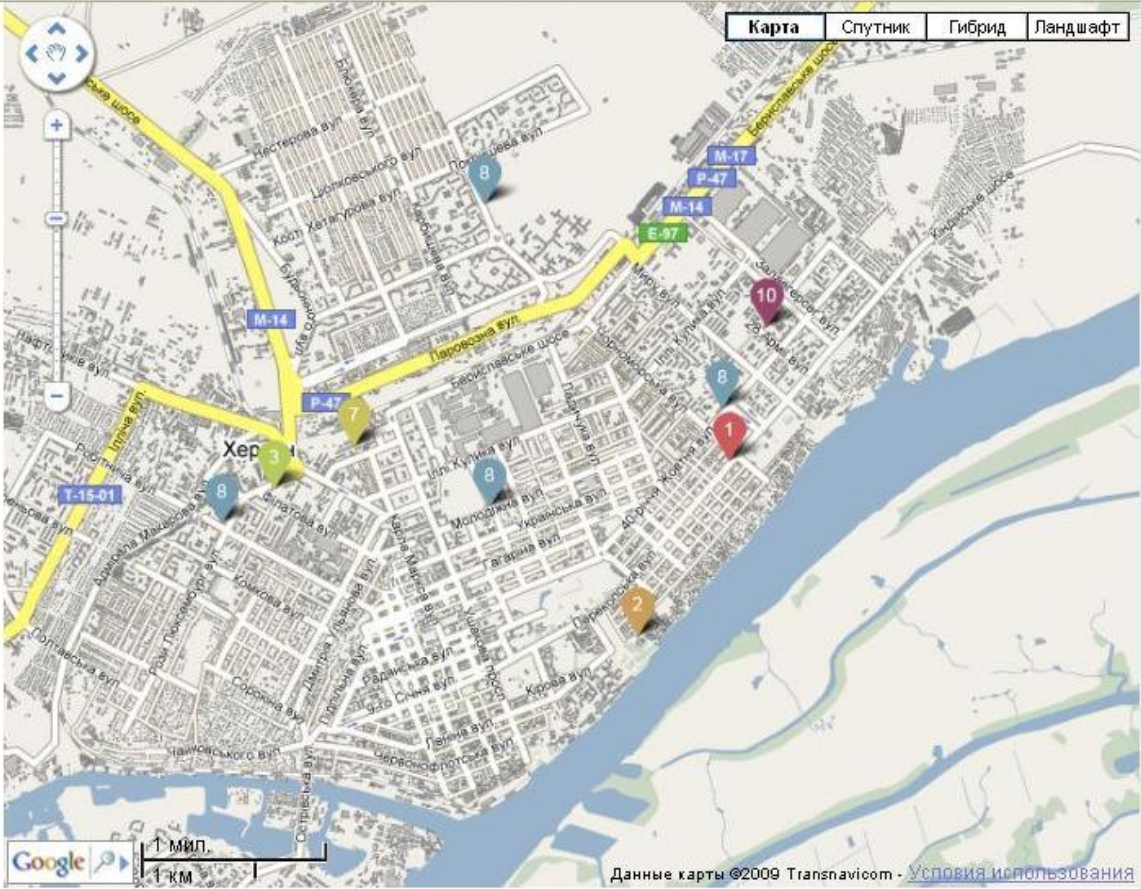
*Городская жизнь с инвалидной и детской коляской*

**Херсон**  
[Вход](#) [Регистрация](#) [Поиск](#) [Участников: 108](#)

[Сообщить об ошибке](#)

**Категории** **Объекты**

- [областная библиотека](#)
- [ул.Днепропетровская,2](#)
- [жд вокзал](#)
- [Привокзальная площадь,1](#)
- [Центр занятости](#)
- [ул. Р.Люксембург, 7-а](#)
- [Оскар](#)
- [ул. Молодёжная, 5](#)
- [поликлиника ХБК для взрослых](#)
- [г. Херсон, ул. Крымская, 138](#)
- [спектролейбус](#)
- [Привокзальная площадь,1](#)
- [Оскар](#)
- [ул. 49 Гвардейской дивизии, 24](#)
- [Оскар](#)
- [ул. Рабочая, 84](#)
- [Оскар](#)
- [ул. Текстильщиков, 9](#)
- [Оскар](#)
- [ул. Черноморская, 25](#)



Карта Спутник Гибрид Ландшафт

1 Мил.  
1 км

Данные карты ©2009 Transnavicom - [Условия использования](#)

# Корисні інтернет-ресурси

## www.om222.blogspot.com

### библиотека без барьеров

неофициальный блог Центра для читателей со спецпотребностями  
Херсонской областной универсальной научной библиотеки им.Олеся  
Гончара

■ ЧЕТВЕРГ, ДЕКАБРЬ 24, 2009

#### Очень редкие, очень ценные...( к 200-летию со дня рождения Луи Брайля)

Если книга издана тиражом 90-100 экземпляров, и вы ее не найдете в большинстве библиотек, - ее с полным основанием называют редкой.

Если же при этом ее стоимость - 400-500 гривен, то она уже может называться "редкой и ценной".

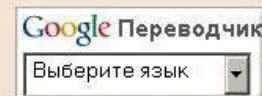
Такие книги выдадут не каждому читателю библиотеки, а на книжных выставках они обычно экспонируются в застекленных закрытых витринах.

Но есть особые книги из разряда редких и ценных; их не только можно, но и необходимо держать в руках сколько угодно - иначе их и не прочтешь.

Это книги, изданные шрифтом Брайля (специальным рельефно-точечным шрифтом). Читаются они в буквальном смысле кончиками пальцев и предназначены для незрячих читателей.

Именно такие издания экспонируются сейчас на выставке, посвященной 200-летию со дня рождения Луи Брайля - изобретателя удобного шрифта для слепых, выдающегося французского тифлопедагога и гуманиста. Лишившись зрения в 3х-летнем возрасте в результате несчастного случая, он

- [О Центре](#)
- [Полезные ссылки](#)
- [Публікація IFLA " «Доступ до бібліотек осіб із обмеженнями», витяг](#)
- [Творчество наших читателей](#)
- [Херсон без барьеров](#)
  
- [Usability и Accessibility](#)
- [Интернет без барьеров](#)
  
- [Баннеры ленты украинских библиоблогов](#)



Гаджеты, основанные на технологиях Google

Подписаться сейчас



Subscribe in a reader

# Що можна зробити вже зараз?

---

## Усунути фізичні бар'єри:

- обладнати постійний чи тимчасовий пандус
- усунути високі сходинок чи пороги
- зробити зручну кнопку виклику персоналу

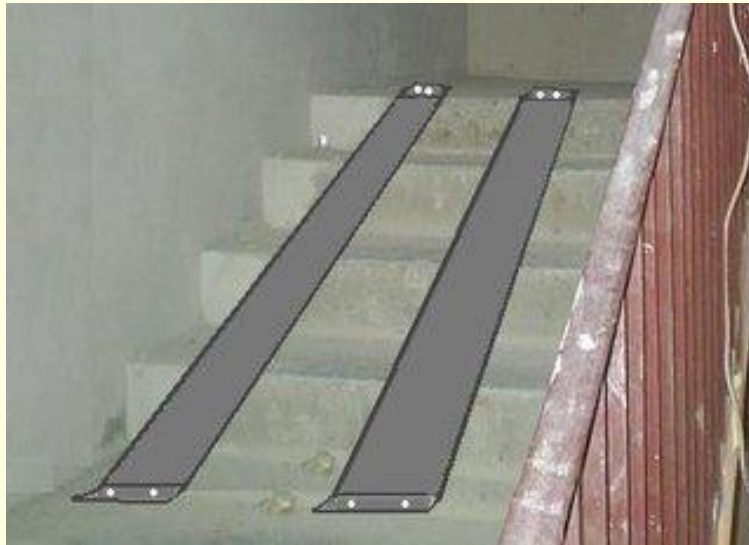


Що можна зробити вже зараз?

---

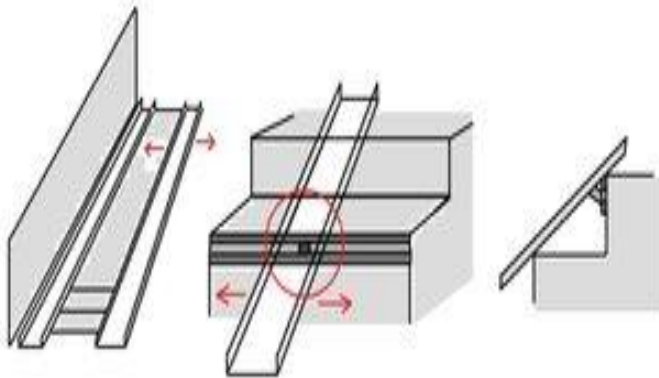






**новая техническая разработка** для передвижения людей в инвалидной коляске по ступеням (автор - сотрудник Центра реабилитации инвалидов Коломны **Сергей Коршунов**)

Устройство представляет собой 2 полосы из плотной резины, каждая из которых по ширине составляет 20 – 25 см, а длина соответствует длине лестничного пролета. Каждая полоса крепится в начале, в конце пролета и посередине металлическими штырями, вворачивающимися в пол, для этого в предварительно высверливаются отверстия. Полосы легко устанавливаются, демонтируются, сворачиваются.



- Еще одна идея по преодолению лестниц на коляске от Светланы Кузнецовой из Коломны. Светлана предлагает одну полосу конструкции зафиксировать на постоянное время по краю лестницы. Вторую полосу сделать передвижной. Система крепления располагается на вертикальной плоскости нескольких ступеней и работает по принципу щеколды. К днищу полосы привариваются детали, которые вставляются в вертикальное крепление. Получается, что полоса может двигаться вдоль ступеней

# Що можна зробити вже зараз?

---

Запланувати заходи, що поширюють ідеї толерантного ставлення до осіб з обмеженнями

“Познайомити” читачів зі Стівеном Хокінгом, Ольгою Скороходовою, Антоном Борисовим, Рубеном Гонсалесом Гальєго (авторами книг), спортсменами-пара- і дефолімпійцями, тощо)

Виявити у фонді видання збільшеним шрифтом для слабозорих

Виявити шляхом опитування (анкетування) серед читачів родини, де є членами особи з обмеженнями, з'ясувати їх інформаційні потреби, запрошувати їх до участі у масових заходах.

Провести інструктаж, навчання персоналу бібліотеки.

Виявити літературу для інвалідів (право, законодавство, періодика, тощо); про інвалідів; написану інвалідами - “Книги, що допомагають жити”, тощо)

# Що можна зробити вже зараз?

---

Проінформувати читачів про:

- Міжнародний День Інвалідів
- День Білої Тростини
- День незрячої людини
- День нечуючої людини
- День осіб похилого віку
- 200-річчя з дня народження Луї Брайля
- Дефолімпійські, Паралімпійські Ігри
- славетну історію кобзарства,

тощо

# Що можна зробити вже зараз?

---

- обладнати робочі місця для читачів з обмеженнями:
- додаткове освітлення
- елементарні прилади для збільшення текстів (лупа)
- навушники
- низькі полиці і столи, широкі проходи між стелажами
- завантажити з інтернету вільно поширюване спеціальне програмне забезпечення
- використовувати спеціальні можливості Windows

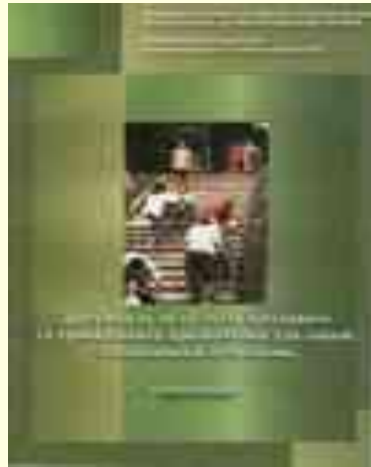
# Що можна зробити вже зараз?

---

- комплектування аудіокнигами
- читання вголос (прослуховування аудіокниг)
- запис інформації (про нові надходження, тематичних оглядів, тощо) в аудіоформаті
- відеокамера на ПК з підключенням до інтернету дасть можливість спілкуватись нечуючим читачам за допомогою мови жестів (Skype, ooVoo)
- клубне спілкування батьків, що виховують дітей з обмеженнями
- виставки творчості читачів з обмеженнями
- виготовлення тактильних книжок для незрячих дітей



# Де взяти ресурси ? замовити видання, що розповсюджуються безкоштовно (книги, диски)



# Де взяти ресурси ?

---

активно обмінюватись інформацією в інтернет-спільнотах

використовувати ресурси інших бібліотек (спільне проведення Днів Інформації, МБА, тощо)

спільні проекти з НУО, що захищають інтереси інвалідів

залучення волонтерів (студенти – майбутні соціальні працівники, корекційні педагоги, тощо)

# Дуже радимо посібник

<http://www.gcs.org.ua> Товариство «Зелений Хрест»

---



# Дякуємо за увагу!

---

Центр для користувачів з особливими потребами  
ХОУНБ

вул. Дніпропетровська, 2

пнд-чтв, неділя, 10.00-17.30

тел.(0552) 26-63-97

е-mail: [om222@ukr.net](mailto:om222@ukr.net)

сторінка на сайті бібліотеки

блог “бібліотека без бар'єров”

[www.om222.blogspot.com](http://www.om222.blogspot.com)